

TIDNINGEN SLÄKTDATA

Medlemsblad för Föreningen SLÄKTDATA

Nr 4 2004

Hör och Se

Hösten 2004 pågår två rikstäckande massmediala släktforskarbegivenheter.

Sveriges Radios program heter "SLÄKTBAND".

Det går i P1 söndagar kl 12.

Sveriges Televisions program heter "din SLÄKTSAGA".

Det går i STV 2 tisdagar kl 20.

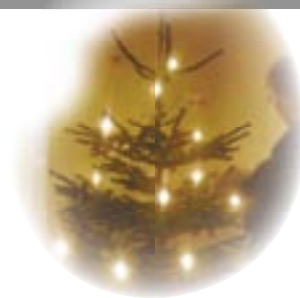
Om Du missat ett program kan Du höra på gamla radioprogram direkt på nätet:

<http://www.sr.se/slaktband> och klicka Dej vidare

Om Du missat ett TV-program kan Du se och höra klipp från programmen på nätet:

<http://svt.se>

LEDAREN OM FORSKARSTUGAN

Drygt ett år efter invigningen av Forskarstugan i Göteborg nås vi av informationen att Sveriges Släktforskarförbund vid ett styrelsemöte i slutet av oktober beslutat att säga upp lokalerna på 3:e Långgatan och att verksamheten där skall stängas den 30 september 2005.

Orsaken uppges vara att verksamheten i Forskarstugan inte blivit vad som förbundet tänkt och att aktiviteten i lokalen har varit låg. Förutom detta kostar lokalerna förbundet 140000 kronor om året i ett 3-årigt hyresavtal, som man tidigare glömt säga upp...

Det skall här klart sägas, att föreningen Släktdata inte fått någon information från förbundet om Forskarstugan varken före eller efter beslutet i förbundets styrelse och att den information jag relaterar här är osäker. Att vi inte fått information från förbundet anser jag vara mycket anmärkningsvärt eftersom föreningen Släktdata är en av tre föreningar, som det gångna året, som avtalat, ställt upp och bemannat Forskarstugan och dessutom har Släktdata medverkat till att förse lokalerna med utrustning.

När frågan om Forskarstugan aktualiserades på våren 2003 var förbundets förslag att föreningarna skulle hyra var sin del av lokalerna, men från Släktdata tackade vi nej, eftersom vi inte ville hyra en permanent lokal för vår verksamhet. Inte heller GöteborgsRegionens Släktforskare (GRS) var intresserade av att hyra lokaler, eftersom man redan har lokaler i Göteborg. Endast DIS-Väst nappade på erbjudandet och hyr nu en mindre lokal på 3:e Långgatan.

Under året som gått har aktiviteten på torsdagkvällarna, då föreningarna gemensamt bemannat lokalerna, varit låg i Forskarstugan. Det har dessutom, som befarat, varit svårt att ordna fortlöpande ideell bemanning under en längre tid; speciellt efter det att intresserade forskare utnyttjat resurserna de första månaderna.

Min förhoppning står till en framtida, mer permanent lösning för oss släktforskare och jag ser därför fram mot Landsarkivets nybygge om något år (2006?). Där borde det förhoppningsvis ges bättre praktiska förutsättningar för släktforskning, speciellt om vi i föreningarna ges möjlighet att medverka i planeringen av lokalerna. Dessutom bör Landsarkivet stå för bemanningen...

ETT NYTT SPÄNNANDE ÅR MED FÖRENINGEN SLÄKTDATA!

Det kan vi lova redan nu! År 2005 bjuder bl.a. på Släktforscardagarna den 27-28 augusti med utställningar och ett mycket intressant program med emmigrationen som tema - missa inte dessa dagar!

Vi kommer under nya året att fortsätta arbetet med föreningens tidning och hemsidan på nätet. För dessa nysatsningar har vi från årsskiftet knutit ytterligare två personer på ideell bas till föreningen: Johnny Kjellberg och Johan Schöld. Läs mer om detta i tidningen...

Som medlem i Släktdata kan du under 2005 förvänta dig att få en ny utgåva av föreningens uppskattade CD utan kostnad. Styrelsen i föreningen har i höst beslutat om en ny CD och vi planerar att distribuera den till samtliga medlemmar i augusti, kort tid före Släktforscardagarna. Utöver samtliga Släktdatas register kommer dessutom mycket annat nytt material för släktforskare att finnas med på den nya CD:n...

Som medlem i vår förening är du en viktig person! Föreningens mål är ju att distribuera kyrkoregister utan kostnad till släktforskare och det kan vi förverkliga med ditt stöd i form av medlemskap i föreningen. Tack vare dig som medlem kan vi fortsätta arbetet med att få in ännu flera kyrkoregister, som kan hjälpa och glädja andra släktforskare i sitt arbete.

Jag vill också passa på att tacka alla medarbetare i föreningen Släktdata för deras förtjänstfulla ideella arbete under det gångna året!

Alla medlemmar och medarbetare i föreningen önskar jag

EN GOD JUL OCH ETT GOTT NYTT ÅR!

Christer Engstrand
Ordförande i
föreningen
Släktdata

Släktforsk
Göteborg 26-

SLÄKTDATA

är en ideell förening för släkt- och datorintresserade.

Föreningen bildades 1989.

Föreningen verkar för att sprida information om såväl släktforskning som datorteknik för densamma.

Föreningen verkar också för att framställa dataregister till låg kostnad över födda, vigda och döda.

Föreningen upptar medlemmar från hela Sverige och övriga nordiska länder.

Styrelsemedlemmarna finns upptagna på denna sida.

Medlemsavgiften är 125 kr per år och inkluderar TIDNINGEN SLÄKTDATA.

Prenumerationsavgiften för TIDNINGEN SLÄKTDATA är 125 kr per år. Medlemsavgiften/prenumerationsavgiften betalas till föreningens postgiro 410 40 40 – 3

Föreningens adress är:
SLÄKTDATA
c/o Gösta Dryselius
Nedergårdsgatan 18
416 54 GÖTEBORG
gostadry@hotmail.com

Föreningens hemsida:
<http://www.slaktdata.org>

TIDNINGEN SLÄKTDATA utkommer med fyra nummer per år. Bidrag i form av artiklar, notiser och tips är välkomna. De skickas till Redaktionen, som förbehåller sig rätten att ändra i insänt material. Privata annonser och upplysningar tas in gratis i mån av plats.

Nästa manusstopp:
15 februari 2005

ISSN 1102-7894

Styrelse för SLÄKTDATA 2003-2004

Ordförande **Christer Engstrand**
christer_engstrand@yahoo.se
Hammarvägen 174
421 65 Västra Frölunda
031-28 83 70

Ledamot **Inger Drott**
bio.d@hem.utfors.se
Mejerigatan 12
412 76 GÖTEBORG
031-7034198

Ledamot **Charlotte Börjesson**
charlotte.borjesson@telia.com
Tenorgatan 8
421 38 Västra Frölunda
031-47 80 93

Ledamot **Björn Jönsson**
bjorn.jonsson@tamro.com
Sanne-Heden 15
450 54 Hedekas
0524-304 35

Kassör, red. led. **Gösta Dryselius**
gostadry@hotmail.com
Nedergårdsgatan 18
416 54 Göteborg
031-84 34 08 Fax 031-84 34 08

Suppleant **Eva Holmén**
eva.holmen@mbox302.swipnet.se
Fiolgatan 2
421 41 Västra Frölunda
031-45 64 85

Suppleant **Håkan Hansson**
hakan@scansigma.se
Uppgårdsvägen 1
426 69 Västra Frölunda
031-29 75 71 Fax 031-29 75 71

Redaktion för TIDNINGEN SLÄKTDATA

Lars Hellgren
lars.hellgren@mbox300.swipnet.se
Sparvvägen 7
434 96 Kungsbacka
0300-213 33

Lennart Johansson
lennart.030359190@telia.com
Trollhättevägen 5C
442 32 Kungälv
0303-591 90

Johnny Kjellberg
jk@tpk.se
Ålängsv. 4
793 70 TÄLLBERG
0247-503 40
0247-79 81 98

Webbmaster

Mats-Olof Sander
moj@alertir.com
Rörviksgatan 17
421 65 V Frölunda
031-68 56 26

Ansvarig Släktdatas register

Allan Palmgren
Kringalles väg 24 C
443 34 Lerum
0302-120 89

INNEHÅLL:

Ledare	2
Föreningsinformation	3
Abbreviaturer	4
Ny tidningsmakare	5
Våra första väsendienfarare	6
Den elektriska damen	7
Verksamhetsberättelse 2003 - 2004	8
Höstmöta 2004	9
Släktforskardag i Kungälv	10
D:o i Vänersborg	11
Sagan om stilig Klara	13
Nya register i SLÄKTDATAs arkiv	15
Kalendarium	16

Abbreviaturer

Om förekomsten av abbreviaturer eller förkortningar i några Bohuslänska kyrkoböcker.

Av Henny och Wilhelm Ängemark

I Valla kyrkobok C:1 1691-1730 förekommer ett förkortningstecken (påminnande om siffran 9 el. kursiva bokstaven g) av sista ledet av namnet 'Rassmus' bl.a. på sid. 110, 125 och 130.

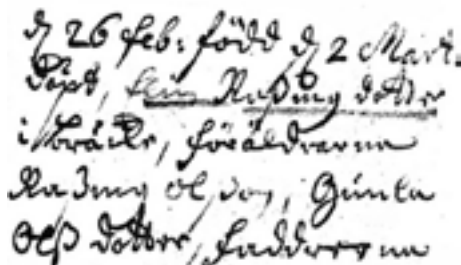

Bild 1 (Valla C:1)

d. 26 feb: född d 2 Mart:
döpt, Elin Rassm9 (Rassmus) dotter
i bräcke, föräldrarna
Rasm9 (Rassmus) Olsson...

Detta tecken avser den latinska ändelsen -us, och kan härledas till de s.k. tironiska noter, som är ett system som uppfanns av Ciceros frigivne slav och

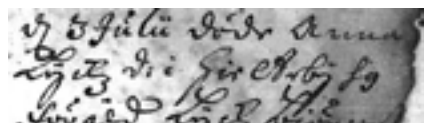

Bild 2 (Valla C:1)

d. 3 Julii döde Anna
Lyckzd. i hielteby h9 (hus)

vän, författaren Marcus Tullius Tiro (94 f. Kr - 5 e. Kr.), och var ett slags stenografi. Detta sätt att förkorta orden förekom alltså under antiken, men vann terräng när man började att använda den gotiska skriften och avsikten var att kunna skriva snabbare och spara på dyrbart pergament och papper. Den arabiska siffran 9 användes för ändelsen -us i latinska ord och även i ordet hus i nordiska handskrifter under medeltiden.

Bild 4. (Uddevalla C:1)

Georgen Heidemarks (här har ordet mark utbytts mot tecknet för myntet mark).

I Valla kyrkobok användes tecknet oftast att förkorta namnet Rassmus och Rasmusson, -dotter (Rasm9). Två gång-

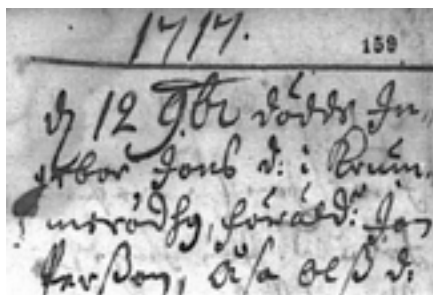

Bild 3. (Valla C:1)

d. 12 9br (november, här betyder siffran 9 [lat. novem] inte -us) dödde Jn gebor Jonh d: i Krummeröd h9 (hus), föräld: ...

er förekommer förkortningen av ordet 'hus' i ortnamnet 'Hielteby hus' och 'Krummeröd hus' (h9) på sid. 115 och 159. I Dragsmarks kyrkobok finns Lieut. Marc9 (Marcus) Stubb. Ytterligare -us förkortningar förekommer bl.a. i Norrum, Spekeröd, Uddevalla och Tanums kyrkoböcker.

(I Uddevalla kyrkobok C:1, sid. 87 den 4 mars 1710 finns en av klockaren

Bild. 6.

Tecknet för myntenheten mark.

el. prästen uppfunnen abbreviatur av andra ledet av namnet Heidemark där skrivaren använt tecknet för myntet mark.)

Det är intressant att prästerna i Bohuslän på 1700-talet använde dessa förkortningar. Valla kyrkobok skrevs troligen av komminister Herman Johannis Niebuhr, född 1661 som efter att ha varit kollega i Kungälv kom till Valla 1693. Hans hustru hette Lucia Ankarström från Kungälv. Han dog 1730 och Lucia 1739.

Bild 5 (Dragsmark C:1)

Lieut. Marc9 (Marcus) Stubb.

Litt: Paleografi, Nordisk Kultur, Utg. av Johs. Brøndum-Nielsen, Uppsala 1954. Art. Abbreviaturer, Kulturhistoriskt Lexikon för Nordisk Medeltid, Viborg 1956-78

Arkivpris till Vadstena

Sveriges släktforskarförbund har utsett Landsarkivet i Vadstena till "Årets Arkiv ur Släktforskarperspektiv".

Tillkännagivandet gjordes vid släktforskarförbundets riksstäm-

ma i Östersund den 14 augusti. Arkivet får priset på tiotusen kronor för att det är ett "modernt arkiv i unik historisk miljö" samt för dess "lyhördhet inför nyttjarnas behov av service och väl anpassade öppettider".

Yxa fr. Galstad

Ny tidningsmakare i föreningen

Föreningen Släktdata byter 2005 tidningsmakare, då Jan-Ove Frantzich i Borås överlämnar stafettpinnen till Johnny Kjellberg.

Johnny Kjellberg är 38 år, bor med familjen i Leksand, Dalarna, arbetar i egen konsultverksamhet med tekniska ritningar på datorer (CAD). Hans arbetsplats finns i Tällberg.

Johnny är en flitig släktforskare och medlem i föreningen Släktdata sedan många år. Han är också medlem i flera andra släktforskarföreningar. För att utforma tidningen kommer Johnny att använda programmet Adobe InDesign. Att skapa Släktdatas tidning ser han fram emot samtidigt som han hoppas få in mer artiklar från fler medlemmar i föreningen.

Därför vill vi gärna passa på att uppmana föreningens medlemmar att bidra med artiklar till kommande nummer av tidningen: det kan vara korta/långa texter, med eller utan bilder, om släktforskning, om en intressant person, om din egen släkt-saga, om hur du använder datorn i din släktforskning!

Kontakta Johnny på e-post: jk@tpk.se telefon: 0247-79 81 98 eller kontakta någon annan i redaktionen, se adresser på sidan 3 i tidningen!

Foto: Jan-Ove Frantzich

Christer Engstrand

Johnny Kjellberg, Tidningen Släktdatas nye redigerare.

Nysatsning på föreningens hemsida

Föreningen Släktdatas hemsida är mycket välbesökt. Våra beräkningar visar att ca 250000 besök sker varje år. Naturligtvis är det Släktdatas register, som

lockar flest besökare och mängden register som nedladdas via nätet är mycket stor.

Föreningen vill nu göra en nysatsning även på annan information på hemsidan; vi vill göra hemsidan aktuellare, intressantare och fylld med nyttigheter för alla släktforskare. Både design och innehåll behöver en förnyelse...

I denna nysatsning kommer tre personer att samarbeta med början 2005:

• **Mats-Olof Sander**, som i många år ansvarat för alla Släktdatas register och utveckling av en effektiv sökmotor för att finna relevant information kommer även i fortsättningen att ansvara för den växande databasen.

• **Charlotte Börjesson**, som ingår i Släktdatas styrelse, kommer att ansvara för informationen på hemsidan och att göra hemsidan aktuell. (Charlotte kommer f. ö. att även ansvara för hemsidan för Släktforskarlagarna 2005).

• **Johan Schöld** är ny medarbetare i Släktdata, bosatt i Malmö, som arbetar med hemsidor och webbdesign. Han är erfaren släktforskare, ordförande i Malmö Släktforskarförening och ansvarig redaktör för deras medlemstidning.

Arbetet med både tidning och hemsida kommer också att samordnas med föreningens utgivning av CD. Under 2005 kommer föreningen att ge ut en ny utgåva av CD:n och vi planerar att distribuera den till alla medlemmar i augusti.

Christer Engstrand

Register-lycka

Vi har fått ett mail om lyckan över att ett register publicerats:

Subject: Tack för Norum!
>From: gns929o <gns929o@tninet.se>
>To: Allan Palmgren <aog.palmgren@tele2.se>
>
>Hej Allan!
>
>Tillåt mig framföra ett mycket stort tack till ansvariga för >nyttillkomna
>NORUM i Släktdatas arkiv. Ett jättearbete som kanske >inte alltid applåderas efter förtjänst av oss som använder >registren.
>
>Gårdarna Högenorum, Holm och Åker har speciellt >intresse för mig. Jag har övefört data och lagt upp >kronologiska filer över f,v,d på respektive gårdar.
>
>Lättforskat för den som har intresse för folk från dessa >gårdar. Är det någon annan medlem som har intresse för >dessa listor delar jag gärna med mig.
>
>Vänligen
>Bo Olsson

FRÅN BOKMÄSSAN

Våra första västindiefarare

Bokanmälan av Per Liljeström

I Finland finns en släkt- och historieforskare – K.G. Olin – som skrivit ett antal böcker om emigranter i olika världsdelar. Våra första västindiefarare har nu utkommit i en andra reviderad upplaga. Han beskriver i första hand den svenska kolonien S:t Barthélemy från finsk synpunkt.

Kolonier

Långt innan S:t Barthélemy blev svensk koloni hade svenskarna (inkl. finländarna) drömmar om kolonier på olika håll i världen. Två förverkligades förutom S:t Barthélemy; Nya Sverige och Cabo Cora på Guldkusten. Den etablerades 1650 och erövrades av danskarna 1657.

Det var nära att vi fått ytterligare en koloni – Madagaskar m.fl. öar – där sjörövarna tänkte att de skulle bli svenska kapare under Karl XII. Ett avtal slöts, men kungen sköts innan det blev verklighet.

År 1732 fick amiralitetslöjtnant Lorenz Brander på skeppet Fortuna med 23 mans besättning i uppdrag att undersöka en biflod till Orinoco i nordöstra Sydamerika. Man trängde långt in i Barimaflodens delta. Försöket blev inte lyckat. Man seglade vidare till ön Tobago, som vid denna tid ägdes av hertigen av Kurland (ungefär Lettland), som erbjudit Sverige att köpa ön. Men ingen av planerna blev verklighet.

Handelstraktat

På 1770-talet var en greve Gustaf Philip Creutz från Sveriges östra rikshalva (d.v.s. Finland) mycket aktiv i

Nordamerika, där han tillsammans med en annan diplomat – Benjamin Franklin – hade utarbetat ett handels-traktat. Creutz verkade samtidigt för att hans hemland skulle få en egen koloni i Nya Världen.

År 1784 förhandlade Sverige med Frankrike om att köpa Tobago. I förhandlingarna nämns flera kända namn såsom Gustav III, Marie Antoinette, Gustaf Philip Creutz och Eric Magnus Staël von Holstein. Gustav III fick till slut sin koloni, men det blev inte den välmående ön Tobago utan en karg och anspråkslös klippa kallad S:t Barthélemy.

Många guvernörer

K.G. Olin leder oss genom åren på kolonin på ett förtjänstfullt sätt, där vi får följa de olika guvernörerna och deras sätt att styra och härska på ön. Men han leder också i flera kapitel historien tillbaka till Finland. Detta ger en mycket bra bakgrund till många politiska grepp och missgrepp, som gjorts genom åren.

Genom sin forskning i olika arkiv kan Olin leda oss på en historisk vandring genom ön till de olika platser, som haft betydelse under den svenska kolonitiden.

forts sidan 7

Kungsgatan med fästet Gustaf III i fönsten. (Åkervall i Statens etniska museum i Stockholm).

Fakta

Våra första Västindiefarare
K.G. Olin, Jakobstad, Finland
E-post: olin@multi.fi
Andra reviderade upplagan
Frams Tryckeri, Vasa 2001
ISBN: 952-9600-00-3

Francisco de Miranda

Francisco de Miranda verkade från 1784 att de sydamerikanska staterna skulle revoltera mot Spanien. Inte förrän 1811 proklamerades staten Venezuelas oavhängighet. Från denna tid härstammar landets vapen och flagga.

Mirandas memoarer finns delvis översatta till svenska; Miranda i Sverige och Norge. (1950).

Frihetskämpar

Olin berättar också om finländska äventyrare, som engagerat sig i Simon Bolivars (1783 – 1830) frihetskamp i norra Sydamerika. En av dessa var Fredric Thomas Adlercreutz, som ligger begravd på Norra Kyrkogården i Stockholm.

Som ett kuriosum berättar Olin att Släktföreningen Adlercreutz 1987 fått en begäran från den venezuelanska regeringen om att få föra kvarlevorna till ett stort monument över Bolivar! Släkten ansåg det omöjligt att gräva sig genom senare nedlagda kistor. Hans namn finns dock på monumentet.

En annan frihetskämpe, från Venezuela, är Francisco de Miranda (1756 – 1816). Denne var Bolivars föregångare och nämns flera gånger i boken.

År 1771, när åboskeppet 'Printz Fredrick' återvände från Venezuela, var nämnde de Miranda med på skeppet. Han kom därefter att vistas i Europa under en längre tid och ca fyra månader i Sverige, bl.a. hos familjen John Hall d.ä. i Göteborg. Enligt traditionen trivdes de Miranda så bra tillsammans med fru Hall, att han vid hemkomsten lät de svenska färgerna gult och blått komma med i den nykomponerade flaggan för Venezuela.

Slavhandel

Som en skamfläck beskriver författaren den slavhandel som Sverige bedrev från Cabo Corsa och senare via S:t Barthélemy. Man kalkylerade med att ca 5% av lasten (d.v.s. slaverna) skulle falla bort under transporten. I verkligheten blev det ca 20% som aldrig kom fram till destinationsorten.

Vid en kongress 1815 i Wien klargjorde Sverige att slaveriet på S:t Barthélemy skulle försvinna. Dock gick man runt detta beslut på olika sätt, och slavar smugglades även fortsättningsvis via S:t Barthélemy.

Sveaborg

Ett annat historiskt skede som skildras är kapitulationen vid Sveaborg. En alldeles onödig kapitulation förefaller det.

Vad hände sen?

Vi får en kort redogörelse för hur de drygt 100 år som gått sedan vi lämnade S:t Barthélemy. Genom fotografier och andra illustrationer får vi uppleva vilka minnen som finns kvar från den svenska tiden.

Avslutning

Boken avslutas med källförteckning, litteraturförteckning och ett index över personer, platser och öar, som nämns i boken.

En mycket läsvärd bok!

FRÅN BOKMÄSSAN

Den elektriska damen

- i spåren på en obemärkt pionjär

Bokanmälan av Per Liljeström

-Vem är Du, frågade artisten, idéhistorikern och släktforskaren Lasse Eriksson sin hustru Kristina för några år sedan.

-Jag e ju din fru, svarade Kristina.

-Ja, de vet jag väl, men vem är Du egentligen? Vilka var dina farföräldrar och morföräldrar.

Så berättar Lasse Eriksson om hur intresset för Kristinas förfäder föddes. Detta ledde fram till två böcker – Den elektriska damen (2003) och boken om Gerda (2002). Framför allt har Gerda och hennes mor 'dragits upp' ur de mörka djupen i arkiven.

Det var en liten notis i programbladet för Bok- och Biblioteksmässan, som fängade mitt intresse.

Boken om Sofi eller Den elektriska damen, som den egentligen heter, är en biografi, som är upplagd på ett annorlunda sätt än de flesta. Det är ingen nackdel, snarare tvärtom.

Det första kapitlet handlar om när Sofi skall föda sitt första (och enda) barn. Denna händelse varvar författaren med kapitel om Sofis barndom och uppväxt samt med författarens egna tankar och kärleken till arkiv. Ett mycket trevligt upplägg.

Sofi föddes 1840 som bonddotter på gården Bohyttan i Tjällmo socken. Vi följer Sofi genom skolan, och hur hon vid 15 års ålder får erbjudande att bli hjälplärarinna vid skolan i Trosby. Med fadern, som är en föregångsman inom jordbruket, reser hon runt för att studera skolor och olika undervisningsmetoder. Den ena värre än den andra! Men i Trosby hade 'Handns' metod fungerat!

Så småningom kommer Sofi och bästa väninnan Augusta till Klara Skola i Stockholm, där en despot är skolinspektör. Han har mycket speciella metoder att lära eleverna kunskaper och att lära dem att veta hut. Sofi och Augusta vantrivs men fortsätter ändå.

Tjugotre år gammal får Sofi ett resestipendium för att studera undervisningen i England och Skottland. Detta blir en vändpunkt för den unga lärarinnan. Nu får hon stoff att arbeta med nya under-

visningsmetoder, men motarbetas av inspektor Meijerberg.

År 1873 träffar Sofi sin blivande man, Sven Nilsson, som så småningom kommer att bli en föregångsman inom skolan.

Sofi blir en förgrundsfigur inom skolköksundervisningen och får tre böcker i ämnet publicerade.

Meijerberg blir avsatt, och då får Sven och Sofi fria händer att utveckla sina framtidsvisioner på var sin skola – Nikolai och Klara. Under en kort period hade Sofi en ung August Strindberg som hjälplärare. Sofi var alltså Strindbergs chef. Hade detta betydelse för Strindbergs framtida kvinnosyn?

Stockholmsutställningen 1897 blir en stor framgång för Sofi, när hennes skolkök presenteras. Framgången är så stor att hon även får representera vid världsutställningarna i Paris 1900 och i S:t Louis 1901.

Lasse Eriksson konstaterar i slutet av boken att han ingenstans funnit svar på frågan varför Sofi Nilsson (och även Sven Nilsson) försvunnit in i glömskans. Han har nu lyft fram dem ur arkiven.

Detta är en bok som alla bör läsa och njuta av. Lasse Erikssons underbara formuleringar ger anledning till skratt men också till allvarsamma funderingar. Det är ett gediget arbete författaren lämnar efter sig. Jag rekommenderar boken speciellt till släkt- och folklivsforskare.

Boken inleds med ett persongalleri och avslutas med två källförteckningar. Tyvärr saknas en utförlig personförteckning.

Titeln på boken kommer från en händelse i föräldrahemmet 1 juli 1866, när Sofi är 26 år. En 'helvetesblix' slår ner i skorstenen, rumsterar om på många håll i huset. Blixten träffar Sofi, som i mer än tio minuter irrar omkring i regnet utanför huset. Man för in henne i huset, och då viskar hon:

'Jag har blivit elektrisk. Det finns en elektrisk ström inom mig.'

FÖRENINGEN SLÄKTDATA

Verksamhetsberättelse 2003-2004

Föreningen Släktdata har under verksamhetsåret haft två medlemsmöten, ett höstmöte i oktober 2003 och ett vårmöte i april 2004, båda på Nordengården i Göteborg. På höstmötet, efter ordinarie mötesförhandlingar, presenterade företaget Microscan sitt arbete med digital fotografering av kyrkböcker. Vid vårmötet anordnades visning av olika programvaror för släktforskare vid flera datorstationer.

Registerarbetet har fortsatt och nya register inlevereras fortlöpande till föreningens databas. Totalt fanns vid verksamhetsårets slut över 1,2 miljon personposter i ca 600 register. Det årliga tillskottet till föreningens databas är ca 100 000 personposter. Styrelsens mål är att utöka databasen med fler register genom att stimulera registreringsarbetet och genom samarbete med andra föreningar, som har register. Allan Palmgren har ansvarat för kontroll och ändringar i inkommande register och ger även råd och stöd till registrerare.

Föreningen Släktdatas hemsida är mycket välbesökt och antalet besök har under det gångna året ökat något från ca 239 000 (utfall helår 2003) till ca 245 000 (beräknat utfall 2004 - baserat på utfallet januari t.o.m. september), en ökning med ca 3%. Antal besök/dag var 2002 i genomsnitt ca 500, 2003 ca 650 och 2004 ca 670. Det bör dock observeras att statistiken för antal besök är svårtolkad och därför osäker. Webbmaster för Släktdatas hemsida är Mats-Olof Sander.

Under september 2003 distribuerades föreningen Släktdatas första CD till samtliga medlemmar tillsammans med föreningens tidning. Under släktforskardagarna i Ronneby i augusti 2003 hade föreningen Släktdata en monter, som drog stort intresse, eftersom den nya CD:n premiärvisades där och såldes till självkostnadspris. Gensvaret på föreningens utgivning av CD:n var mycket positivt och resultatet blev en stark ökning av antalet medlemmar i föreningen. Även besöken på föreningens hemsida ökade märkbart under hösten 2003, vilket tyder på ett ökat intresse kring föreningens

verksamhet. CD:n framställdes i 1000 ex., varav ca 500 ex. distribuerades till föreningens medlemmar, övriga ex. har använts vid Släktforskardagarna i Ronneby och andra släktforskarmöten under året. Under verksamhetsåret beslutade styrelsen att inte ge ut en ny version av CD:n för utskick till alla medlemmar 2004, utan endast uppdatera CD:n med nyttillkommande register och framställa CD manuellt.

Medlemsantalet i föreningen har under året ökat med 20%, från ca 500 till ca 600 betalande medlemmar.

Föreningens ekonomi har under verksamhetsåret utvecklats väl; intäkterna blev ca 27% högre än budget för verksamhetsåret medan kostnaderna blev ca 26% lägre än budget. Slutresultatet blev ett överskott för verksamhetsåret på 26656 kronor i stället för ett budgeterat underskott. Orsaken till det positiva utfallet är dels den goda medlemsutvecklingen, dels en medveten försiktighet med kostnaderna i föreningen. Dessutom har föreningen under året ansökt om och fått befrielse från mervärdesskatt, vilket också sänkt föreningens kostnader.

Tidningen Släktdata har under året utkommit med 4 nummer. Redaktionen under verksamhetsåret har varit Lars Hellgren, Lennart Johansson och tidningsmakare har varit Jan-Ove Frantzi. Redaktionens arbetsformer har diskuterats och ändrats med syfte att få en ännu bättre tidning. På föreningens CD finns även gamla nummer av tidningen samlade.

Förra verksamhetsåret öppnade föreningen ett forum på Internet, öppet för styrelse och redaktion. I detta forum sker kommunikationen enklare och effektivare inom styrelsen och tidningsredaktionen utan att personlig e-post behöver utväxlas och behovet av personliga möten för att utföra föreningsarbete har också minskat.

Föreningen tog under förra verksamhetsåret initiativ till att under augusti 2005 i Göteborg arrangera de årliga Släktforskardagarna "Porten mot väster". Ansökan behandlades i förbundets styrelse i augusti 2003 och beslutet blev att föreningen Släkt-

data tillsammans med GRS, Göteborgs-Regionens Släktforskare, och DIS-Väst skall genomföra arrangemanget 2005. Föreningarna har bildat en gemensam ledningsgrupp för projektet och ett flertal möten har genomförts under verksamhetsåret för planering av arrangemanget. Under släktforskardagarna i Östersund 13-15 augusti 2004 hade föreningarna gemensamt en monter, som marknadsförde arrangemanget "Porten mot väster 2005" i Göteborg. Intresset var stort och det bådar gott inför släktforskardagarna i Göteborg. Montern bemannades av de tre föreningarna i samarbete; från föreningen Släktdata fanns Christer Engstrand och Charlotte Börjesson på plats.

Föreningen har, i samarbete med GRS och DIS-Väst och Sveriges Släktforskarförbund, ansvar för en forskarstuga i förbundets lokaler på Tredje Långgatan. Lokalerna invigdes söndagen den 7 september 2003. I lokalerna finns bredbandsanslutna datorarbetsplatser, fullt utrustade för släktforskare.

Föreningen har under året medverkat i ett antal lokala släktforskarträffar för att sprida information om Släktdatas verksamhet och visa föreningens databas med register. Föreningen har deltagit i släktforskarträffar i Borås, Alingsås, Uddevalla och Onsala. Vid dessa aktiviteter har föreningen samarbetat med lokala föreningar. Föreningen deltog även i Släktforskarförbundets förtroendemannakonferens i Uddevalla våren 2004. I samband med konferensen arrangerades även en utställning, som föreningen deltog i.

Styrelsen för Släktdata har under året haft 5 protokollförda möten.

Styrelsen har under verksamhetsåret 2003-2004 haft följande sammansättning:

Ordförande	Christer Engstrand
Vice ordförande	Björn Bergdahl
Kassör	Gösta Dryselius
Sekreterare	Håkan Hansson
Ledamot	Charlotte Börjesson
Suppleant	Eva Holmén
Suppleant	Björn Jönsson

Höstmötet 2004-11-16

Arets höstmöte hölls på Emigranternas hus den 16 oktober.

Platsen för mötet hade lockat fler än vanligt att komma till mötet. Detta inledades med att dagordningen godkändes. Som mötesordförande valdes Christer Engstrand och till sekreterare valdes Eva Holmén.

Efter uppläsning av verksamhetsberättelse och revisionsberättelse beviljades den avgående styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret. Verksamhetsberättelsen finns i sin helhet att läsa i separat artikel.

Styrelse med suppleanter samt revisorer med suppleant för innevarande verksamhetsår har förändrats enligt följande. Ordinarie avgående efter två år var Håkan Hansson och Charlotte Börjesson. Håkan som avböjt omval och har ersatts av Inger Drottz. Charlotte har omvalts för en ny tvåårsperiod. Björn Bergdahl hade på grund av stor arbetsbörda bett att få bli ersatt ett år tidigare. Han har ersatts av den tidigare suppleanten Björn Jönsson som valdes för ett år.

Som styrelsesuppleanter valda på ett år blev Eva Holmén omvald och som ersättare för Björn Jönsson valdes Håkan Hansson!

Revisorer och revisorssuppleant för innevarande år är oförändrat Hans Hjortsjö, Sven-Gustav Nilsson och Inger Samuelsson.

Förslag till buget för året framlades och diskuterades varefter det antogs. Tryckning och distribution av tidningen är en mycket tung post i budgeten. Detta föranledde xxxxxx att föreslå att tidningen skulle distribueras över Internet. En diskussion om detta uppstod. Det påpekades att alla inte hade Internetanslutning eller av andra orsaker ville ha tidningen i nuvarande form. Det fastslogs att det måste finnas möjlighet till båda sätten och att de som tog emot tidningen över nätet skulle få en lägre medlemsavgift. Styrelsen skall utreda frågan vidare.

Till valberedning för innevarande verksamhetsår omvaldes Erik Levander och Lars Hellgren och som ersättare får Pers Liljeström som avgått valdes Stig Svensson.

Årsavgiften för innevarande år bestämdes vara oförändrat 125 kronor.

Inga motioner eller förslag hade anmälts till detta möte.

Christer och Charlotte redogjorde sedan för det förberedelsearbete som hittills gjorts och kommer att göras för Släktforscardagarna i Göteborg 26-27-28 augusti 2005. Temat är Porten mot väster och emigrationen kommer att vara huvudämnet. Vi arrangerar detta i samarbete med GRS och Dis-Väst. En särskild organisation har skapats med egen budget. Olika arrangemang kommer att äga rum. Vi hoppas på kanske 70 utställare och 4-5000 besökare. Förbundsstyrelsen skall ha sitt möte i Göteborg. Det blir ordförandekonferens, redaktions- och webbkonferenser, mont-rar för olika föreningar. Riksstämman blir i Kristine kyrka och stämmomiddag på Valand. Dessutom kommer det att finnas program för besökare:

utflykter, utställning, föredrag, programkatalog, information kommer att finnas på en webbsida.

För deltagare och utställare behövs lokaler, guider, organisation, transporter. Ett mycket stort arrangemang alltså.

Den formella delen av mötet var nu slut och ordföranden tackade för allas medverkan.

Efter den sedvanliga pausen med kaffe och smörgås samt allmän mingling och diskussioner fortsatte mötet med att föreståndaren för Emigranternas hus, Ninni Engstrand, berättade

hur Emigranternas hus hade kommit till. Det började med en cirkel ledd av Gunnel Bogårde. Denna utmynnade i Göteborgsemigranten. Förslag till kommunfullmäktige 1983 gav stöd men inga pengar. Det hade alltså varit en process som pågått sedan 1983 innan dagens anläggning blivit förverkligad. Invigningen ägde rum 2004! Verksamheten drivs i stiftelseform. Lokalen består dels av en större sal för möten och olika utställningar. Den nu pågående visar utvandrarernas utrustning för resan på skärmar målade av konstnären Lars Gillis samt lite om Chicago, som ju hade många svenska invånare. Denna utställning har sponsrats av Swedish Match. En mindre, dock inte liten, forskarsal är utrustad för forskning med hjälp av sex PC utrustade med CD-skivor och Internetuppkoppling mot flera databaser, såsom Arkion, Genline med flera.

Efter denna presentation hölls ett mycket intressant föredrag om emigrationen av Per Clemensson. Förutom de mer kända källorna berättade han om Bröderna Larssons arkiv, ett agentarkiv som omfattar en samling om 56.000 brev. Per Clemensson hade dessutom sparat upp en tidigare okänd källa, nämligen Storbritanniens riksarkiv i London med massor av information om alla de personer som transporterades från London till Southampton, varifrån oceanfartygen avgick. Ett mycket intressant föredrag som gärna hade fått vara längre men avslutades eftersom lokalen måste lämnas vid ett visst klockslag

L Hgn

Släktforskardag på nya biblioteket i Kungälv

Kungälv har i år fått ett nytt kultur- och kunskapscentrum – Mimers Hus. Det inrymmer även ett nytt vackert och ändamålsenligt Stadsbibliotek. Det finns också en imponerande utställningshall, en teaterlokal och ett café i huvudbyggnaden.

Lördagen den 27 november var det öppet hus för släktforskare i Mimers Hus. Kungälv stadsbibliotek stod för det praktiska arrangemanget och deltagande föreningar på plats var Inlands släktforskarförening, Föreningen Släktdata och DIS-Väst.

Inlands släktforskarförening är den lokala, livaktiga föreningen för Kungälv med omnejd. DIS hade under dagen välbesökta visningar varje timme av föreningens släktregisterprogram DIS-Gen.

Från vår förening, Släktdata, fanns "vår man i Kungälv" Lennart Johansson på plats tillsammans med Christer Engstrand. Lennart visade på en station Släktdatas register och hur register-

sökning går till. På föreningens andra station visade Christer hur man kan rädda gamla foto, genom att skanna in originalfoto och där efter göra bildförbättringar, som resulterar i ett nytt original. Även hur ett bildspel kan skapas, med släktfoto, text och musik, demonstrerades.

Intresset från allmänheten var stort och hela dagen kom nyfikna och frågvisa besökare till Släktdatas båda stationer. Glädjen var hörbart stor när registersökningar resulterade i att besökarnas anor kunde återfinnas i Släktdatas register och den bunt upp-

daterade CD, som vi hade framställt för inför dagen, försvann snabbt till självkostnadspris. En del besökare valde också att bli medlemmar i föreningen Släktdata.

Borås Släktforskarförening 15 årsjubileradag

Till festligt dukade bord anlände många spända släktforskare med respektive till Jubileumsmöte den 17 november. Femton år är ju ingen ålder, men det var då 1989 som det började bildas föreningar runt om i landet.

Föreningens ordförande Lars-Gunnar Carlsson hälsade välkommen och informerade om läget för dagens 15-tonåring. Med blommor och hedersbetygelser kransades Sven-Olof Enenge för sitt stora arbete med "Födda-projektet", som i och med Bollebyggs-CDn närmar sig fullbordan. Hans viktigaste stöd under det omfattande arbetet, Anita Persson, fick också ära och utmärkelse.

Innan det var dags för buffén höll kvällens gäst, Sveriges Släktforskarförbunds ordförande, Ted Rosvall, en strålande exposé över Släktforskarförbundets verksamheter.

J-O F, Boråsare

*Förbundsordförande Ted Rosvall och
Lars-Gunnar Carlsson, ordförande i
Borås Släktforskarförening*

Välbesökt släktforskardag i Vänersborg

Släktforskardagen arrangerades lördagen den 9 oktober på Vänersborgs museum. Ansvariga var museet, Västgöta Genealogiska Förening och Sveriges Släktforskarförbund. Föreningar, hembygdsförbund, gillen och antikvariat medverkade i utställningen. Föreningen Släktdata deltog i utställningen och på plats fanns undertecknad och Björn Jönsson.

Miljön var för oss lite speciell - Släktdata hade ett långbord i den afrikanska fågelsalen, där det fanns massor med uppstoppade fåglar från sydvästra Afrika, Namibia. Alla fåglarna insamlade av Vänersborgs egen ornitolog, Axel W. Eriksson, under resor i Afrika i slutet

på 1800-talet. År 1883 donerades hela samlingen till fädernesstaden och den har med tiden blivit "en klenod av oskattbart värde", som det formuleras i ett informationsblad.

Så bakom ryggen i montern hade vi olika gamar, som föreföll stirra tomt och uttryckslost mot sina presumtiva offer! För er som är intresserade av fåglar kan nämnas, att de största gamarna var av arten kapgam och örongam bl.a. (latin: gyps coprotheres och torgos tracheliotus). Inte nog med detta: i angränsande rum fanns flera egyptiska mumiefodral utställda. Om det även fanns mumier i dessa vet jag inte men som tur var slapp vi vara kvar tills mörkret föll...

Detta om den speciella miljön! Som helhet fungerade museet utmärkt för utställningen och hela huset sjöod under lördagen av aktiviteter. Bra arrangemang med andra ord och många nyfikna, intresserade och kunniga besökare. Men så hade arrangörerna också ansträngt sig med annonser och blänkare i både lokalpressen och i GP.

För oss i Släktdatas blev dagens facit många intressanta möten med lokala släktforskare och ett antal nya medlemmar till föreningen, vilket medförde att alla CD, som vi hade med oss, tog slut. Nu gjorde detta inte så mycket, eftersom vi lovade att skicka de saknade skivorna per post i kommande vecka...

/Christer Engstrand

Christer Engstrand med två besökare visar register tillsammans med Björn Jönsson

Björn diskuterar och visar Släktdatas material i en miljö av fåglar och djur i Vänersborg.

Sagan om den stiliga Klara

Flickan från Skäckarp som blev justitierådinna i Danmark

Av Rune Andréasson

(Berättaren är dotterson till Nils Johan och Matilda Rosenqvist och systerson till Klara)

Denna berättelse skildrar i korthet en svensk och en dansk familj som genom en ödets tillfällighet möttes i ett till synes omaka äktenskap som dock utföll mycket gott. Berättelsens svenska huvudpersoner är Nils Johan Rosenqvist (1851-1938), hans hustru Anna Matilda (1853-1938) samt deras dotter Klara Dorothea (1880-1974). Den danske huvudpersonen är Eigin Suenson (1852-1929).

Familjen Rosenqvist

Nils Johan Rosenqvist var född den 23 mars 1851 i Södergården, Häggeshult, Torpa socken, Kronobergs län. Hans hustru Anna Matilda Kristiansdotter var född den 27 februari 1853 i Gårdshult, Odensjö socken, Kronobergs län. De gifte sig den 28 april 1878 och fick åtta barn, varav Klara Dorothea var det andra.

Bild 1. Nils Johan och Matilda Rosenqvist år 1906

Nils Johan Rosenqvist hette ursprungligen Danielsson - fadern hette Daniel Svensson - men fick vid 22-års ålder (1873) efternamnet Rosenqvist troligen när han under en tid arbetade i Danmark. Han hade således tidigt i sitt liv kontakt med Danmark och det danska språket. Detta hade han säkerligen nytta av längre fram i sitt liv som framgång av den fortsatta skildringen.

Bild 2. Nils Johan Rosenqvist (sittande). Fotografiet är taget i Köpenhamn omkring år 1880

Södergården, Häggeshult, där han föddes, var ett gammalt fältskärsboställe som tillhörde staten och som arrenderades av föräldrarna, Daniel Svensson och hans hustru Anna Johanna från 1840 till 1877 då sonen Nils Johan övertog arrendet. År 1890 friköpte han fältskärsbostället från kronan. Ett år senare sålde han emellertid egendomen. Orsaken var att en ny godsägare i Skeen, tysken Lantzius, flyttat till trakten och ville - främst för jaktens skull - lägga under sig så stora markområden som möjligt. Han förvärvade bl.a. Häggeshult.

Nils Johan Rosenqvist och hans familj flyttade då till Skäckarp, Annerstad, där han hade köpt Skäckarps Norregård som han brukade fram till 1932. Då flyttade han och hustrun Matilda till en villa i Byholma.

Torpa och Annerstads socknar låg i det småländska Sunnerbo härad i Kronobergs län som fram till mitten av 1600-talet var Sveriges gränsland till Danmark.

Bild 3. Torpa och Annerstads socknar gränsar intill varandra.

Närmsta stad är Ljungby till vilken det är ca 20 km

(Källa: Svedenfors: Gränsbygd II)

Familjen kan spåras långt tillbaka i tiden. Nils Johan Rosenqvists mor, Anna Johanna (1814-1897), fullföljde en tradition inom släkten med bonadsmåleri. (Bild 4) Sunnerboskolans tidigast kända bonadsmålare är Nils Johan Rosenqvists morfars farfar Per Nilsson (1741-1820), "Per i Lusshult", som hade sju barn som alla lär ha fört konsten att måla bonader vidare. Hans son Nils Persson (1772-1836) i Ljushult (Lusshult), Vrå - också han känd bonadsmålare - är således Nils Johan Rosenqvists morfars far. Denna konstnärs släkt anses ha haft minst ett 20-tal kända utövare av konsten att måla bonader; bland andra Sven "i Betlehem" Nilsson (1804-1890) och "Målar-Gumme", som hette Gudmund Nilsson (1809-1897), samt Nils Johan Rosenqvists mor Anna Johanna, född Nilsson, (1814-1897).

Bild 4. "Tuppamålning", bonad målad av Nils Johan Rosenqvists mor. Ägare: Annerstads Hembygdsförening

Nils Johan Rosenqvists mångsidiga begåvning och starka vilja och hustruns känsla för representation och okonstlade förmåga att leda anställda, gav dem efter allt att döma snabbt en etablerad ställning i Skäckarp, Annerstad, den nya hembygden.

Nils Johan Rosenqvist skötte tillsammans med medhjälpare sina åkrar, skog och jaktmarker. Han var tillika jaktuppsyningsman, fjärdingsman, ledamot av skolstyrelsen m.m. Nils Johan Rosenqvist var politiskt aktiv och deltog i det s.k. bondetåget. Han anlätades också som "vedkastarpräst", vilket bl.a. innebar att leda sången när en avlidens kista fördes från sitt hem. I kyrkan var han försångare. Han var även verksam i Missionsförbundet och nykterhetsrörelsen. Det rosenqvistska hemmet var ofta samlingsplats för gudstjänster när

kringresande predikanter (kolportörer) kom på besök.

Bland alla Nils Johan Rosenqvists uppgifter verkade han som "tandläkare". Med en vass kniv skar han runt en värkande tand, varefter han med hjälp av en s.k. tandnyckel vred och böjde tanden så att den slutligen kunde dras ut.

*Bild 5. S.k. tandnyckel
(Källa: Annerstads Hembygdsförening)*

Så småningom fick han upphöra med denna verksamhet; antingen på grund av erinran från tillsynsmyndighet eller troligare att hans dotter Ester, som var översköterska i Danmark, varnade för de ohygieniska förhållandena som kunde medföra komplikationer för "patienterna". Några sådana är dock inte kända. Han respekterade emellertid synpunkterna på eventuella risker med verksamheten och reste till Köpenhamn där han bl.a. hade sin dotter Klara. Där skaffade han sig någon kunskap om tandutdragning; hur har inte kunnat klarläggas. I Köpenhamn köpte han en professionell utrustning för tandutdragning. Efter hemkomsten fortsatte han sin "tandläkarhjälp". Hur han kommit in på denna verksamhet är okänt men han hade tydligen fallenhet för uppgiften. Han drog ut tänder ända in på 1920-talet. Från ett besök hos morföräldrarna minns berättaren från 6-7-årsåldern ett tillfälle då en "patient" placerades i en stol med ryggstöd, mormor höll "patientens" huvud i ett stadigt grepp och morfar drog ut tanden. Det berättas att när han om söndagarna deltog i högmässan i kyrkan hade han "tandläkarredskapen" med sig och bistod efter gudstjänsten besökande som behövde hans hjälp! Arvodet lär ha varit 25 öre för dem som kunde betala, annars gratis.

Anna Matilda och Nils Johan Rosen-

qvists barn flyttade till Danmark, Kanada samt Syd- och Västsverige. Familjemedlemmar finns numera spridda såväl i Sverige som utomlands. Intressant är att iaktta att många familjemedlemmar har visat samma mångsidiga begåvning, viljestyrka och målmedvetenhet som i så hög grad präglade Nils Johan Rosenqvists livsgärning.

Familjen Suenson

Namnet Suenson är välkänt i Danmark. Orsaken härtill är främst att en sjöofficer, sedermera vice amiral, Edouard Suenson (1805-1887) genom sitt lugn och sin dristighet den 9 maj 1864 som eskaderchef vann ett sjöslag för Danmark mot en österrikisk eskader vid den då engelska, numera tyska ön Helgoland. Denne Suenson står staty på Store Kongens gade i Köpenhamn K. I familjen erinrades under berättarens barndom ständigt om denne danske sjöhjälte vars äventyr och bragder beskrivits i flera sammanhang.

Släkten Suenson har sitt ursprung i det då danska lydriket Norge med Svend Nielsen i Bergen som anfader. Hans son Niels Anthoniussen Svendsen, som senare kallade sig Nicolai Suenson, var född i Bergen 1731 och dog i Köpenhamn 1805. Han var under många år dansk konsul i Algeriet där två av de fem barnen föddes.

Eigin Suenson, som är huvudpersonen i denna berättelse, var född 1852 och dog 1929. Han var ett av åtta barn till Nicolai Suensons barnbarn Jean Nikolas Suenson (1799-1887), amiralitetssekreterare, justitieråd m.m., och hans hustru Henriette. Eigin Suenson var justitieråd och bankdirektör. År 1880 gifte han sig med Emilie Marie Mathilde Hansen (1850-1924). Hon var dotter till juridikprofessorn Georg Hansen i Göttingen, Tyskland. Emelie och Eigin fick fyra döttrar och en son. Äktenskapet upplöstes och efter vad som berättats var orsaken att Emilie Suenson drabbades av ett svårt, uppenbarligen kroniskt, mentalt sjukdomstillstånd.

Eigin Suensons far var barnbarns barn till Nicolas Suenson (ursprungligen med namnet Niels Anthoniussen Svendsen) och bror till Edouard Suenson, sjöhjälten. Således var denne farbror till Eigin Suenson.

Bild 6. Eigin Suenson (1852-1929)

Eigin och Emilie Suenson hade en större egendom, "Geels Hus" utanför Köpenhamn. Boningshuset var stort och rymligt. På gården fanns de byggnader som tillhör ett herresäte. Flera anställda skötte såväl egendomen som göromål i hushållet. Det finns en kort berättelse om livet i Geels Hus

Jaktmarker i Skäckarp, Annerstad

Sunnerbo härads stora jaktmarker uppmärksammades särskilt under senare delen av 1800-talet och det tidiga 1900-talet av fågeljägare ur den tyska och danska, men också svenska, "herremansklassen". De arrenderade många egendomars och byars jakträtt. Stora summor betalades för arrendena; det nämns 2 000-3 500 kronor (i nuvarande penningvärde motsvarande SEK 90 000 – 150 000 med hänsyn till prisindex m.m.). Arrendekontrakten var på tio år. Utarrendering av jakträtten var naturligtvis ett betydelsefullt tillskott till markägarnas ekonomi.

Bland arrendatorerna finner man t.ex. danskarna greve Schuling-Zeuthen, baron Bertouch Lehn och löjtnant de Wiehfeld. Orrjakten började i regel den 11 augusti och pågick under cirka tre veckor. Det finns en uppgift om att varje skjuten orre kostade jägaren 28 kronor men såldes till byborna för 75 öre (motsvarande SEK 1 300, resp. SEK 35 i nutida penningvärde)!

I det jaktlag som omkring år 1900 arrenderade jakträtten hos Nils Johan Rosenqvist i Skäckarp, Annerstad, ingick Eigin Suenson och hans son Jacques Suenson (1881-1967). Under jaktsången disponerade jaktlaget

hela övervåningen i den rosenqvistska mangårdsbyggnaden.

Jaktlaget hade helinackordering som krävde extrafolk i det rosenqvistska köket samt för städning m.m. Dessutom hjälpte de hemmavarande döttrarna till med olika sysslor. Den litet mer än 20 år gamla, attraktiva hemmadottern Klara tilldrog sig särskild uppmärksamhet.

Eigin Suenson blev så intresserad av Klara att han hos hennes far anhöll om medgivande att få gifta sig med henne. Nils Johan Rosenqvist blev rasande över frieriet och påminde om att han och Eigin Suenson var jämgamla och att Eigin son Jacques bara var ett år yngre än Klara.

Ämnet lämnades för den gången men enligt uppgift av berättarens mor var stämningen tryckt under resten av det danska uppehållet. Eigin Suenson övergav dock inte tanken på att gifta sig med Klara som han uppenbarligen var djupt förälskad i. Detta kan vara svårt att förstå eftersom han i livet hade tre döttrar i Klaras ålder; en född 1885 och tvillingar födda 1888.

Vid kommande möten tog Eigin Suenson med Nils Johan Rosenqvist åter upp frågan om giftermål med Klara som nu var införstådd med det suensonska frieriet. Det resulterade slutligen i att Eigin Suenson fick sitt åtrådda "JA", men med flera förbehåll: Klara skulle vistas utomlands för att lära sig språk, värdinneskap m.m. och först därefter kunde det bli tal om äktenskap.

Bild 9. Klara Rosenqvist (stående) med sin mor

Under ett par års tid vistades den läraktiga Klara i internatskolor i Schweiz, Tyskland och sannolikt någon tid i England. För uppgiften att vara värdinna i ett stort och respekterat hem hade hon en medfödd talang; hon var ståtlig och hade en medfödd värdighet i sin person. Den 19 september 1906 gifte sig Klara Dorothea Rosenqvist – då 26 år – med den 54-årige Eigin Suenson. Bröllopet ägde rum i Fredricia, Danmark. Klara Rosenqvist blev Justitierådinnan Klara Suenson, värdinna och husmor i Geels Hus.

Bild 10. Klara Suenson, född Rosenqvist (1880-1974)

Efter många år såldes egendomen Geels Hus och Eigin Suenson köpte Villa Pax i Fredriksberg, Köpenhamn; en enligt dåtida mått elegant villa med trädgård i ett ståndsmässigt område.

Dansk-svenskt

Klara fann sig uppenbarligen väl tillrätta i sin nya roll och miljö. Sin make tilltalade och omtalade hon som "den gamle". Han hade sina vanor från tidigare men de respekterades och allt tyder på att äktenskapet trots ålderskillnaden och den olika bakgrunden blev harmoniskt. År 1908 föddes dottern Aase (död 1971). Hon blev sin fars älsklingsbarn och han uppfyllde alla hennes önskningar, inte sällan mot moderns vilja.

Villa Pax

Villa Pax hade många rum, inte bara för familjen utan också för gäster och betjäning. Efter Eigin Suensons död 1929 fortsatte livet i huset i stort sett

Bild 11. Eigin Suenson med dottern Aase. I dörröppningen berättarens mor Sigrid Rosenqvist, år 1918 gift Andréasson

som förut, men naturligtvis med mindre representation.

Släktgemenskap

Eivind Suenson var en generös person som kände ansvar också för medlemmarna i den svenska familj i vilken han blivit ingift. Som exempel kan nämnas att Klaras fyra år yngre syster Ester flyttade till Danmark och bekostades en utbildning till sjuksköterska; efter militär grundutbildning anställdes en bror till Klara i Geels Hus men det utföll inte lyckligt eftersom såväl systemen som svågern blev arbetsgivare åt en ung man med egna ambitioner. Han återvände till Sverige och den militära banan. Långt senare möjliggjorde ekonomiskt stöd från den danska familjen att en brorsson till Klara kunde finansiera sin svenska läkarutbildning.

I slutet av 1930-talet såldes Villa Pax och Klara Suenson köpte en villa i Rungsted Kyst och senare i Vedbæk, belägna mellan Köpenhamn och Helsingör. Dottern Aase hade flyttat hemifrån då hon 1931 gift sig med prokuristen Preben Friis (född 1901). De fick två döttrar, Illa och Mette. Klaras ogifte styvson Jacques valde annat boende efter försäljningen av Villa Pax.

Klara Suenson, född Rosenqvist, höll livet igenom nära kontakt med sin svenska familj, inklusive kusiner och mera avlägsna anförvanter. Den svensk-danska släktgemenskapen fördjupades på flera plan och har blivit bestående och sträcker sig år 2004 över fem generationer.

(Författaren till artikeln är Rune Andréasson, bosatt i Katrineholm, tel. 0150-12611)

Nya register i Släktdatas arkiv

Register som tillkommit eller förändrats sedan Släktdata Nr 3 2004 trycktes.

Församling	Län	Bok	Period	Antal tot.	Antal nya	Registrerat av	SCB-Filnamn	Kod	Anm
Kungslena	R	Döda	1690-1920	2.229	2.229	Martin Pehrson	KULEN-D1	168519	
Norum	O	Döda	1690-1754	663	0	H & W Ängermark	NORUM-D1	141502	1)
Uddevalla	O	Döda	1749-1774	3.241	3.241	H & W Ängermark	UDDEV-D3	148501	
Uddevalla	O	Vigda	1775-1795	798	798	H & W Ängermark	UDDEV-V3	148501	
Utvängstorp	R	Döda	1673-1926	1.548	1.548	Lennart Gustavsson	UTVNG-D1	162201	
Utvängstorp	R	Födda	1673-1922	2.313	2.313	Lennart Gustavsson	UTVNG-F1	162201	
Utvängstorp	R	Vigda	1675-1936	536	536	Lennart Gustavsson	UTVNG-V1	162201	
Summa:				11.328	10.665				

1) Löpnr. har rättats.

Så här når Du informationen i Släktdatas arkiv:

Vår hemsida <http://www.slaktdata.org> innehåller alltid den aktuella registerinformationen. Registren uppdateras kontinuerligt där och kan laddas ner till Din dator.

Bidrag med nya register

Nya register avsedda att ingå i Släktdatas arkiv mottager vi gärna. De kan sändas till föreningens registeransvarige Allan Palmgren. Adress se sidan 3.

Observera!

Det finns fel i nästan alla register.

Se därför om möjligt själv efter vad som står på mikrokorten!

Ett register är endast en förteckning över punkter i kyrkoboken, avsedd att underlätta vidare sökning.

Litteratur till Sagan om den stiliga Klara sidan 12-14:

Annerstads Hembygdsförening: Annerstad förr och nu. 1979

- Här hava våra fäder bott. 1987

- Annerstad ur arkiv och minnen. 1994

Antoniewicz von, Wilhelm: Danske Patricierslægter. I. H. Schultz Forlag, København. 1956

Berglind, Elsa: Personlig kommunikation

Dahlerup, Mette, född Suenson: Personlig kommunikation

Dahlerup, Susanne: Personlig kommunikation

Fröberg, Anita, född Rosenqvist: Personlig kommunikation

Fröberg, Sven-Olof: Personlig kommunikation

Laursen, Gert: Kampen ved Helgoland.

http://www.milhist.dk/helgolan_dk.htm

- Konteramiral Edouard Suenson. <http://www.milhist.dk/soldiers/Suenson/suenson.htm>

- Mindesmærker: Suensons Mindesmærke.

- http://www.milhist.dk/Danish/Mindesmærker/Suenson_Edouard

Nystås, Kristina, född Rosenqvist: Personlig kommunikation (släktforskning)

Orlogsmuseet, Basisudestillingsen omner: De slesvigske krige 1848-50 og 1864. <http://www.orlogsmuseet.dk/krono422.htm>

Rosenqvist, Åke: Personlig kommunikation

Strömbom, Nils: Sunnerboskolan, en introduktion. Växjö stifts hembygdskalender 1967

Suenson, Edouard: Personlige Informationer.

http://www.navalhistory.dk/Danish/Officererne/Suenson_Edouard.htm

Svedenfors, Folke: Gränsbygden. C. W. K. Gleerups Förlag, Lund. 1949

- Gränsbygden II. C. W. K. Gleerups Förlag, Lund. 1954

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning
återsändes försändelsen med
den nya adressen angiven.

Välkommen till FÖRENINGEN SLÄKTDATAs Vårprogram**Lördag 19 mars kl 11⁰⁰****Föreningens vårmöte 2005****Plats: Emigranternas hus, Packhusplatsen 7**

Program: Förhandlingar följt av:

Föredrag om emigrationen från Sverige (medverkande ännu inte bestämt)

Föreningen bjuder på kaffe och ostfralla.

Program för GöteborgsRegionens Släktforskare

Måndagen den 21 febr. kl. 18.30. Ordinarie **ÅRSMÖTE** i föreningslokalen Erik Dahlbergsgatan 36 B. Efter förhandlingarna föredrag av fil.dr. Anna Gunnarsdotter Grönberg om "Västsvenska dialekter".
– Kaffeservering.

– Anmälan senast torsdagen innan till Karin Holger 031– 40 85 20 - Avgift 50:- Ev. förhinder måste meddelas!

Söndagen den 13 mars kl. 10.00 – 14.00. ÖPPET HUS i föreningslokalerna Erik Dahlbergsgatan 36 B. Per Clemensson har 'Släktforskarakt' med introduktion för nybörjare kl. 11, handskriftsläsning kl. 12 samt frågor kl. 13.00. Visning av bibliotek, CD-skivor, antavlor samt projektarbeten. –
Kaffeservering.

– Alla är mycket välkomna, ingen föranmälan!

ALINGSÅS SLÄKTFORSKARFÖRENING**Vårprogram 2005**

Onsdag 19 januari Alingsås kl 19⁰⁰ SCANNING - GAMLA BILDER i släktforskningen.
Inträde: 40 kr. Plats: Alingsås Kulturhus, konsthallen.

Måndag 31 januari kl. 16 - 20 SLÄKTFORSKARHJÄLP
Plats: Alingsås Kulturhus, biblioteket. Förhandsanmälan.

Onsdag 2 februari kl. 19⁰⁰ CAFÉKVÄLL Tag med eget forskningsmaterial
Kaffe eller te med dopp ca 30 kr.
Plats: Ekstedts bageri & café, Drottninggatan 26, Alingsås.

Tisdag 22 februari kl. 19⁰⁰ Föreningens ÅRSMÖTE. Med föredrag. **ÄR DU SLÄKT MED DE ALLRA FÖRSTA BÖNDERNA I BYGDEN?** Arkeolog LARS BÄGERFELDT från Falköping.
Plats: Hillsalen, V: a. Ringgatan 20, Alingsås.

Måndag 28 februari kl. 18³⁰ 16 - 20 SLÄKTFORSKARHJÄLP
Plats: Alingsås Kulturhus, biblioteket. Förhandsanmälan.

Torsdag 17 mars kl 19⁰⁰ STUDIEBESÖK i Museets faktarium som är beläget ovanför kultursalen i biblioteket.
MONICA von BRÖMSEN och **GÖSTA SANDBERG** från Alingsås museum.
Plats: Alingsås Kulturhus, faktarium. Förhandsanmälan.

Förhandsanmälan, till:

John Hedvall, tel. 0322-158 11

E-post: john.hedvall@swipnet.se**Övrig information:**

Föreningens hemsida,

<http://hem.passagen.se/asf1989/>